

13.12.2023

Diaarinro VN/29764/2023

Hanke YM065:00/2023

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi kaupunkien vesien hallintaa ja niiden haitallisten aineiden vähentämistä koskeviin hankkeisiin vuosina 2020—2025 myönnettävästä valtionavustuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Keskeinen sisältö

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kaupunkien vesien hallintaan ja niiden haitallisten aineiden vähentämistä koskeviin hankkeisiin vuosina 2020—2025 myönnettävästä valtionavustuksesta annetun valtioneuvoston asetusta (669/2020). Tarkoitus on saattaa asetus vastaamaan komission asetukseen (EU) 651/2014 (myöhemmin *yleinen ryhmäpoikkeusasetus*) komission asetuksella (EU) 2023/1315 (myöhemmin *ryhmäpoikkeusasetuksen muutos*) tehtyä muutosta.¹

Yleisessä ryhmäpoikkeusasetuksessa säädetään reunaehdoista, joita valtionavustuksissa on noudatettava, jos tukea myönnetään ilman komission ennakkohyväksyntää. Kansallinen sääntely on ajantasaistettava ryhmäpoikkeusasetuksen mukaiseksi kuuden kuukauden kuluessa ryhmäpoikkeusasetuksen muutoksen voimaantulosta. Asetuksen muutos on tarpeen, jotta yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen säännöksiä avustuksen enimmäismäärästä ja hyväksyttävistä kustannuksista voidaan soveltaa tarkoituksenmukaisesti hankkeisiin.

Lisäksi tarkistetaan avustuksen myöntämisen rajoitusta koskeva pykälää.

Muutos toteutettaisiin tarkistamalla säädösviittaukset kahden asetuksen pykälän momentin osalta ja lisäämällä uusi momentti yhteen pykälään. Ehdotettu muutos on luonteeltaan tekninen.

Asetus ehdotetaan annettavaksi valtionavustuslain (688/2001) 8 §:n nojalla. Asetusmuutos on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

¹ Komission asetus (EU) 2023/1315, annettu 23 päivänä kesäkuuta 2023, tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun asetuksen (EU) N:o 651/2014 ja kalastus- ja vesiviljelytuotteiden tuottamisen, jalostamisen ja kaupan pitämisen alalla toimiville yrityksille myönnettävien tukien tiettyjen muotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun asetuksen (EU) 2022/2473 muuttamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) C/2023/4278

1. Yleisperustelut

1.1. Nykytila ja sen arviointi

Kansallinen ja EU:n lainsäädäntö

Siltä osin, kun tuki kohdistuu hakijan taloudelliseen toimintaan, sovelletaan valtionavustuslain ja kaupunkien vesien hallintaa ja niiden haitallisten aineiden vähentämistä koskeviin hankkeisiin vuosina 2020-2025 myönnettävästä valtionavustuksesta annetun asetuksen lisäksi Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksiä. Voimassa olevan asetuksen mukaista tukea myönnettäessä sovellettavia Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksiä ovat:

- 1) tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus), tai
- 2) Euroopan unionin 3 (6) toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annettu komission asetusta (EU) N:o 1407/2013 (yleinen de minimis –asetus).

Jos valtionavustusta myönnetään taloudelliseen toimintaan ja valtionavustuksen tunnusmerkit täyttyvät, avustukset tulee myöntää valtionavustuksena. Seurauksena EU:n valtioneuvoston päätöstyö tulee sovellettavaksi. Komissio on antanut yksityiskohtaisia säännöksiä siitä, millaiset valtionavustukset ovat sallittuja ja siitä, millaisia menettelytapoja tukien myönnettäessä tulee noudattaa. EU:n valtioneuvoston päätöstyö mahdollistaa tuen ja tukiohjelman, jos kansallinen päätöstyö on sopusoinnussa EU:n valtioneuvoston päätöstyön asettamien vaatimusten kanssa.

Ryhmäpoikkeusasetuksen muutos tuli voimaan 1.7.2023. Ryhmäpoikkeusasetuksen I luvussa säädetään kaikkia ryhmäpoikkeusasetuksen tukimuotoja koskevista vaatimuksista, ja III luvussa kutakin tukimuotoa koskevista erityisedellytyksistä. Ryhmäpoikkeusasetuksen muutoksessa uudistettiin muun muassa tutkimus- ja kehityshankkeisiin myönnettävää tukea (25 artikla) ja investointitukea ympäristönsuojeluun (36 artikla) koskevia säännöksiä. Uudistetun 36 artiklan 1 a kohdan mukaan artiklaa ei sovelleta toimenpiteisiin, joita koskevat yksityiskohtaisemmat säännöt vahvistetaan 36 a, 36 b ja 38–48 artiklassa.

Nykyisellään asetuksen viittaukset ryhmäpoikkeusasetuksen 36 artiklaan poissulkevat ryhmäpoikkeusasetuksen 45 artiklan mukaisten hankkeiden osalta avustuksen enimmäismäärän ja hyväksyttävien kustannusten yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mukaiset perusteet. Ryhmäpoikkeusasetuksen 45 artiklassa säädetään ympäristövahinkojen korjaamiseen, luontotyyppien ja ekosysteemien ennallistamiseen, biologisen monimuotoisuuden suojeluun tai palauttamiseen ja luontopohjaisten ratkaisujen toteuttamiseen ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi ja sen hillitsemiseksi myönnettävästä ryhmäpoikkeusasetuksen perusteella hyväksyttävästä investointituesta. Artiklan mukaiset hankkeet voivat kuulua asetuksen 4 §:n mukaan avustettavien hankkeiden alaan.

1.2. Tavoitteet ja lainsäädäntö

Asetusmuutoksella mahdollistettaisiin valtionavustuslain mukaisten valtionavustusten myöntäminen valtionavustuksena EU:n valtioneuvoston päätöstyötä noudattaen ja ryhmäpoikkeusasetuksen muutos (EU) 2023/1315

huomioiden. Asetusmuutoksella päivitetäisiin säädökseen sovellettavaa EU:n valtiontukisääntelyä koskevat viittaukset. Avustuksen käyttötarkoitus ei muuttuisi päivityksen yhteydessä.

1.3 Keskeiset ehdotukset ja säädösperusta

Muutosehdotus kohdistuu asetuksen 6 §:ään, 8 §:n 2 momenttiin ja 9 §:n 2 momenttiin.

Ehdotuksessa asetuksen 6 §:ään lisättäisiin uusi 4 momentti, jossa säädettäisiin avustuksen myöntämisen rajoituksesta, siten että avustusta ei saa myöntää yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 1 artiklan 4 kohdan a alakohdassa tarkoitettulle yritykselle.

Ehdotuksessa asetuksen 8 §:n 2 momenttiin ja 9 §:n 2 momenttiin lisättäisiin viittaus ryhmäpoikkeusasetuksen 45 artiklaan; *Investointituki ympäristövahinkojen korjaamiseen, luontotyyppien ja ekosysteemien ennallistamiseen, biologisen monimuotoisuuden suojeluun tai palauttamiseen ja luontopohjaisten ratkaisujen toteuttamiseen ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi ja sen hillitsemiseksi.*

Voimassa olevan asetuksen mukaista tukea myönnettäessä perustana olisi ehdotuksen mukaan tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) artiklojen 25 ja 36 lisäksi artikla 45. Viittauksen lisääminen pykälän momenttiin mahdollistaisi jatkossa 45 artiklan mukaisten hankkeiden avustuksen enimmäismäärän ja hyväksyttävien kustannusten perustumisen yleiseen ryhmäpoikkeusasetukseen.

Muutosasetus annettaisiin valtionavustuslain 8 §:n nojalla.

1.3. Esityksen vaikutukset

Taloudelliset vaikutukset

Kaupunkien vesien hallintaan ja haitallisten aineiden vähentämisen hankkeisiin ja hallintokuluihin osoitetaan yhteensä enintään 2 miljoonaa euroa vuosittain. Avustuksiin käytettävät määrärahat sisältyvät momenttiin 35.10.61. Kaupunkien vesien hallintaan ja haitallisten aineiden vähentämisen hankkeiden hallintokulujen osuus on luokkaa 2 htv:tä ja määrärahat sisältyvät momenttiin 35.10.23.

Valtionavustusta voidaan myöntää talousarviossa myönnettyjen määrärahojen puitteissa.

Tämä ns. kaupunkivesiasetuksen perustuva Euroopan komissiolle ilmoitettava tukiohjelma on rahoituksen näkökulmasta osa Vesiensuojelun tehostamisohjelmaa, jonka määrärahat ovat vuosien 2022 ja 2023 talousarvioiden momenteilla 35.10.22.1 (vuosi 2022), 35.10.23 (vuodesta 2023 alkaen) ja 35.10.61.

Vesiensuojelun tehostamisohjelman määrärahat momentilla 61 ovat seuraavat: vuonna 2022: 7 500 000 € ja vuonna 2023: 8 800 000 €. Määräraha on 3-vuotista siirtomäärärahaa, joka on siten käytettävissä vuoden 2025 loppuun saakka.

Asetus on voimassa vuoden 2025 loppuun saakka.

Vain osa avustuksesta olisi EU:n valtiontukisääntöjen mukaista valtion tukea taloudelliseen toimintaan. Suurin osa avustuksesta myönnetään ei taloudelliseen toimintaan.

Muut vaikutukset

Asetusmuutos turvaksi avustuksen *hakijalle* mahdollisuuden hakea jatkossakin investointitukea erityyppisiin hankkeisiin.

Asetusmuutoksella ei olisi ympäristövaikutuksia. Asetus ei aiheuttaisi organisaatio- tai henkilöstövaikutuksia valtionapuviranomaisena toimivassa ELY-keskuksessa tai KEHA-keskuksessa.

1.4. Asian valmistelu

Asetus on valmisteltu ympäristöministeriössä. Valmistelun aikana on oltu yhteydessä seuraaviin tahoihin: Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Suomen Kuntaliitto ja Suomen Vesilaitosyhdistys ry.

Asetuksen muutoksen teknisluontoisuuden ja vähäisen merkityksen sekä kiireellisyyden vuoksi lausuntokierrosta ei pidetty.

Asetusehdotus on ollut TEM:n yritystukineuvottelukunnan jaoston käsittelyssä 7.12.2023 ja neuvottelukunnassa 14.12.2023.

Asetusehdotus on ollut oikeusministeriön laintarkastuksessa.

1.5. Voimaantulo

Asetusmuutos on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

6 §. Harkinta ja avustuksen myöntämisen rajoitukset. Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, jossa säädettäisiin siitä rajoituksesta, että avustusta ei saa myöntää yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 1 artiklan 4 kohdan a alakohdassa tarkoitettulle yritykselle.

8 §. Avustuksen enimmäismäärä. Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin tekninen muutos, jossa lisättäisiin viittaus yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen artiklaan 45. Muutos mahdollistaa ryhmäpoikkeusasetuksen 45 artiklan mukaisten hankkeiden osalta enimmäismäärän perustumisen ryhmäpoikkeusasetuksen artiklaan.

Muistion liitteessä esitetään taulukossa 1 tuki-intensiteettiä koskevat yksityiskohtaiset säännökset yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen osalta verrattuna aikaisempaan artiklan sisältöön. Selvyyden vuoksi liitteessä ovat otteet artikloista 25 ja 36 ja nyt lisättävästä artiklasta 45.

9 §. Hyväksyttävät kustannukset. Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin tekninen muutos, jossa lisättäisiin viittaus yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen artiklaan 45. Muutos mahdollistaa ryhmäpoikkeusasetuksen 45 artiklan mukaisten hankkeiden osalta hyväksyttävien kustannusten perustumisen ryhmäpoikkeusasetuksen artiklaan. Muistion liitteessä esitetään taulukossa 2 tukikelpoisia kustannuksia koskevat yksityiskohtaiset säännökset yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen osalta verrattuna aikaisempaan artiklan sisältöön. Selvyyden vuoksi liitteessä ovat otteet artikloista 25 ja 36 ja nyt lisättävästä artiklasta 45.

Voimaantulosäännös. Asetusmuutos on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

Liite

Taulukko 1. Tuki-intensiteetti

Otteet RPA:sta (voimassa 30.6.2023 saakka, siirtymäaika 31.12.2023 saakka) Tuki-intensiteettiä koskevat kohdat	Otteet RPA:n muutoksen jälkeen voimassa olevista artiklojen kohdista, voimassa 1.7.2024- Tuki-intensiteettiä koskevat kohdat
<p style="text-align: center;"><i>25 artikla (ote)</i></p> <p style="text-align: center;">Tutkimus- ja kehityshankkeisiin myönnettävä tuki</p>	<p style="text-align: center;"><i>25 artikla (ote)</i></p> <p style="text-align: center;">Tutkimus- ja kehityshankkeisiin myönnettävä tuki</p>
<p>5. Tuensaajakohtainen tuki-intensiteetti voi olla enintään:</p> <p>a) 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista, kun on kyse perustutkimuksesta;</p> <p>b) 50 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista, kun on kyse teollisesta tutkimuksesta;</p> <p>c) 25 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista, kun on kyse kokeellisesta kehittämisestä;</p> <p>d) 50 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista, kun on kyse toteutettavuustutkimuksista.</p> <p>6. Teollisen tutkimuksen ja kokeellisen kehittämisen tuki-intensiteettiä voidaan korottaa seuraavasti siten, että tuki-intensiteetti on enintään 80 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista:</p> <p>a) 10 prosenttiyksikköä keski suurten yritysten tapauksessa ja 20 prosenttiyksikköä pienten yritysten tapauksessa;</p> <p>b) 15 prosenttiyksikköä, jos yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:</p> <p>i) hankkeeseen liittyy todellista yhteistyötä — sellaisten yritysten välillä, joista vähintään yksi on pk-yritys, tai se toteutetaan vähintään kahdessa jäsenvaltiossa, tai jäsenvaltiossa ja ETA-sopimuksen sopimuspuolena olevassa valtiossa, eikä mikään yksittäinen yritys vastaa enemmästä kuin 70 prosentista tukikelpoisista kustannuksista, tai — yrityksen ja yhden tai useamman tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaation välillä siten, että jälkimmäiset kantavat vähintään 10 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista ja niillä on oikeus julkaista omat tutkimustuloksensa;</p> <p>ii) hankkeen tuloksia levitetään laajasti konferensseissa, julkaisuissa, avoimissa tietokantoissa tai vapaan tai avoimen lähdekoodin ohjelmiston kautta.</p>	<p>5. Tuensaajakohtainen tuki-intensiteetti voi olla enintään:</p> <p>a) 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista, kun on kyse perustutkimuksesta;</p> <p>b) 50 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista, kun on kyse teollisesta tutkimuksesta;</p> <p>c) 25 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista, kun on kyse kokeellisesta kehittämisestä;</p> <p>d) 50 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista, kun on kyse toteutettavuustutkimuksista.</p> <p>6. Teollisen tutkimuksen ja kokeellisen kehittämisen tuki-intensiteettiä voidaan korottaa enintään 80 prosenttiin tukikelpoisista kustannuksista a–d alakohdan mukaisesti niin, että b, c ja d alakohtaa ei saa yhdistää toisiinsa:</p> <p>a) 10 prosenttiyksikköä keski suurten yritysten tapauksessa ja 20 prosenttiyksikköä pienten yritysten tapauksessa;</p> <p>b) 15 prosenttiyksikköä, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:</p> <p>i) hankkeeseen liittyy todellista yhteistyötä — sellaisten yritysten välillä, joista vähintään yksi on pk-yritys, tai se toteutetaan vähintään kahdessa jäsenvaltiossa, tai jäsenvaltiossa ja ETA-sopimuksen sopimuspuolena olevassa valtiossa, eikä mikään yksittäinen yritys vastaa enemmästä kuin 70 prosentista tukikelpoisista kustannuksista, tai — yrityksen ja yhden tai useamman tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaation välillä siten, että jälkimmäiset kantavat vähintään 10 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista ja niillä on oikeus julkaista omat tutkimustuloksensa;</p> <p>ii) hankkeen tuloksia levitetään laajasti konferensseissa, julkaisuissa, avoimissa tietokantoissa tai vapaan tai avoimen lähdekoodin ohjelmiston kautta;</p> <p>iii) tuensaaja sitoutuu asettamaan viipymättä saataville lisenssejä tuettujen tutkimus- ja kehityshankkeiden tutkimustuloksiin, jotka on suojattu teollis- ja tekijänoikeuksin, markkinahintaan ja ilman yksinoikeutta ja syrjimättömästi niistä kiinnostuneiden käyttöön ETA-alueella;</p> <p>iv) tutkimus- ja kehityshanke toteutetaan perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan edellytykset täyttävällä tukialueella;</p> <p>c) 5 prosenttiyksikköä, jos tutkimus- ja kehityshanke toteutetaan perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan edellytykset täyttävällä tukialueella;</p>

<p>7. Toteutettavuustutkimusten tapauksessa tuki-intensiteettiä voidaan korottaa 10 prosenttiyksikköä keskisuurten yritysten ja 20 prosenttiyksikköä pienten yritysten osalta.</p>	<p>d) 25 prosenttiyksikköä, jos tutkimus- ja kehityshanke täyttää seuraavat edellytykset: i) jokin jäsenvaltio on valinnut kyseisen tutkimus- ja kehityshankkeen avoimen ehdotuspyynnön perusteella osaksi vähintään kolmen jäsenvaltion tai ETA-sopimuksen sopimuspuolen yhdessä suunnittelemaa hanketta; ja ii) kyseiseen tutkimus- ja kehityshankkeeseen liittyy todellista yritysten yhteistyötä vähintään kahdessa jäsenvaltiossa tai ETA-sopimuksen sopimuspuolena olevassa maassa, kun tuensaaja on pk-yritys, tai vähintään kolmessa jäsenvaltiossa tai ETA-sopimuksen sopimuspuolena olevassa maassa, kun tuensaaja on suuri yritys; ja iii) vähintään toinen seuraavista edellytyksistä täyttyy: — tutkimus- ja kehityshankkeen tuloksia levitetään laajalti vähintään kolmessa jäsenvaltiossa tai ETA-sopimuksen sopimuspuolena olevassa maassa konferensseissa, julkaisuissa, avoimissa tietoarkistoissa tai vapaan tai avoimen lähdekoodin ohjelmiston kautta; tai — tuensaaja sitoutuu asettamaan viipymättä saataville lisenssejä tuettujen tutkimus- ja kehityshankkeiden tutkimustuloksiin, jotka on suojattu teollis- ja tekijänoikeuksin, markkinahintaan ja ilman yksinoikeutta ja syrjimättömästi niistä kiinnostuneiden käyttöön ETA-alueella.</p> <p>7. Toteutettavuustutkimusten tapauksessa tuki-intensiteettiä voidaan korottaa 10 prosenttiyksikköä keskisuurten yritysten ja 20 prosenttiyksikköä pienten yritysten osalta.</p>
<p style="text-align: center;"><i>36 artikla (ote)</i></p> <p style="text-align: center;">Investointituki yritysten unionin normit ylittävään ympäristönsuojeluun tai ympäristönsuojelun tason parantamiseen unionin normien puuttuessa</p>	<p style="text-align: center;"><i>36 artikla (ote)</i></p> <p style="text-align: center;">Investointituki ympäristönsuojeluun, hiilestä irtautuminen mukaan luettuna</p>
<p>6. Tuki-intensiteetti saa olla enintään 40 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista. 7. Tuki-intensiteettiä voidaan korottaa 10 prosenttiyksikköä, kun on kyse keskisuurille yrityksille myönnettävästä tuesta, ja 20 prosenttiyksikköä, kun on kyse pienille yrityksille myönnettävästä tuesta. 8. Tuki-intensiteettiä voidaan korottaa 15 prosenttiyksikköä perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaiset edellytykset täyttävillä tukialueilla sijaitsevien investointien tapauksessa ja 5 prosenttiyksikköä perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaiset edellytykset täyttävillä tukialueilla sijaitsevien investointien tapauksessa.</p>	<p>5. Tuki-intensiteetti saa olla enintään 40 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista. Jos investointi, lukuun ottamatta biomassan käyttöön perustuvia investointeja, johtaa suorien kasvihuonekaasupäästöjen 100 prosentin vähennykseen, tuki-intensiteetti voi olla 50 prosenttia. 6. CCS- ja/tai CCU-hankkeeseen liittyvien investointien osalta tuki-intensiteetti saa olla enintään 30 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista. 7. Tuki-intensiteettiä voidaan korottaa 10 prosenttiyksikköä, kun on kyse keskisuurille yrityksille myönnettävästä tuesta, ja 20 prosenttiyksikköä, kun on kyse pienille yrityksille myönnettävästä tuesta. 8. Tuki-intensiteettiä voidaan korottaa 15 prosenttiyksikköä perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaiset edellytykset täyttävillä tukialueilla sijaitsevien investointien tapauksessa ja 5 prosenttiyksikköä perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaiset edellytykset täyttävillä tukialueilla sijaitsevien investointien tapauksessa. 9. Tuki-intensiteetti voi olla 100 prosenttia investointikustannuksista, jos tuki myönnetään tarjouskilpailumenettelyssä, joka täyttää 2 artiklan 38 alakohdassa säädettyjen edellytysten lisäksi kaikki seuraavat edellytykset: a) tuen myöntäminen perustuu objektiivisiin, selkeisiin, läpinäkyviin ja syrjimättömiin tukikelpoisuus- ja</p>

	<p>valintaperusteisiin, jotka on määritelty etukäteen ja julkaistu vähintään kuusi viikkoa ennen hakemusten jättämisen määräaikaan tosiasiallisen kilpailun mahdollistamiseksi;</p> <p>b) tukiohjelman täytäntöönpanon aikana, kun kyseessä on tarjouskilpailumenettely, jossa kaikki tarjoajat saavat tukea, kyseisen menettelyn rakennetta on korjattava tosiasiallisen kilpailun palauttamiseksi myöhemmissä tarjouskilpailumenettelyissä esimerkiksi supistamalla talousarviota tai volyyymiä;</p> <p>c) tarjouskilpailun tulokseen jälkikäteen tehtäviä (kuten jälkineuvotteluihin tarjouskilpailun tuloksista perustuvia) mukautuksia ei oteta huomioon;</p> <p>d) vähintään 70 prosenttia valintakriteereistä, joilla tarjoukset asetetaan paremmuusjärjestykseen ja tuki viime kädessä kohdennetaan tarjouskilpailumenettelyssä, on määriteltävä suhteessa hankkeen vaikutukseen tukitoimenpiteen ympäristötavoitteisiin, esimerkiksi vertaamalla aikaansaatavan ympäristönsuojelun yksikköä kohden pyydetyn tuen määrää.</p> <p>10. Vaihtoehtona 4–9 kohdan soveltamiselle tuen määrä ei saa ylittää korkeamman ympäristönsuojelun tason saavuttamiseen suoraan liittyvien investointikustannusten ja investoinnin liikevoiton välistä erotusta. Liikevoitot on vähennettävä tukikelpoisista kustannuksista etukäteen kohtuullisten ennusteiden perusteella ja varmistettava jälkikäteen takaisinperintämenettelyllä.</p> <p>11. Poiketen 4 kohdan ensimmäisen alakohdan a–d alakohdasta, 9 kohdasta ja 10 kohdasta tukikelpoiset kustannukset voidaan määrittää ilman vaihtoehdoisen skenaarion määrittelyä ja ilman tarjouskilpailumenettelyä. Tässä tapauksessa tukikelpoisia kustannuksia ovat investointikustannukset, jotka liittyvät suoraan korkeamman ympäristönsuojelun tason saavuttamiseen, ja 5–8 kohdassa vahvistettuja tuki-intensiteettejä ja lisiä alennetaan 50 prosenttia.</p>
(ei sisältynyt kansalliseen asetukseen aikaisemmin)	<p style="text-align: center;"><i>45 artikla (ote)</i></p> <p style="text-align: center;">Investointituki ympäristövahinkojen korjaamiseen, luontotyyppien ja ekosysteemien ennallistamiseen, biologisen monimuotoisuuden suojeluun tai palauttamiseen ja luontopohjaisten ratkaisujen toteuttamiseen ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi ja sen hillitsemiseksi</p>
	<p>9. Tuki-intensiteetti saa olla enintään:</p> <p>a) 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista, kun kyseessä ovat investoinnit ympäristövahinkojen korjaamiseen tai luontotyyppien ja ekosysteemien ennallistamiseen;</p> <p>b) 70 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista, kun kyseessä ovat investoinnit biologisen monimuotoisuuden suojeluun tai palauttamiseen sekä luontopohjaiset ratkaisut ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi ja sen hillitsemiseksi.</p> <p>10. Biologisen monimuotoisuuden suojeluun tai palauttamiseen sekä luontopohjaisten ratkaisujen toteuttamiseen ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi ja sen hillitsemiseksi tehtävien investointien tuki-intensiteettiä voidaan korottaa 20 prosenttiyksikköä pienille yrityksille myönnettävän tuen osalta ja 10</p>

	prosenttiyksikköä keskiuurille yrityksille myönnettävän tuen osalta.
--	--

Taulukko 2. Tukikelpoiset kustannukset

Otteet RPA:sta (voimassa 30.6.2023 saakka, siirtymäaika 31.12.2023 saakka)	Otteet RPA:n muutoksen jälkeen voimassa olevista artiklojen kohdista, voimassa 1.7.2024-
Tukikelpoisia kustannuksia koskevat kohdat	Tukikelpoisia kustannuksia koskevat kohdat
<p style="text-align: center;"><i>25 artikla (ote)</i></p> <p style="text-align: center;">Tutkimus- ja kehityshankkeisiin myönnettävä tuki</p>	<p style="text-align: center;"><i>25 artikla (ote)</i></p> <p style="text-align: center;">Tutkimus- ja kehityshankkeisiin myönnettävä tuki</p>
<p>4. Toteutettavuustutkimusten tukikelpoisia kustannuksia ovat tutkimuksesta aiheutuvat kustannukset.</p> <p>5. Tukikelpoisia kustannuksia ovat ylimääräiset investointikustannukset, jotka ovat tarpeen sovellettavien unionin normien ylittämiseksi tai ympäristönsuojelun tason parantamiseksi unionin normien puuttuessa. Ne määritetään seuraavasti:</p> <p>a) kun ympäristönsuojeluun tehtävistä investoinneista aiheutuvat kustannukset voidaan yksilöidä kokonaisinvestointikustannuksista erilliseksi investoinniksi, tukikelpoisia kustannuksia ovat nämä ympäristönsuojeluun liittyvät kustannukset;</p> <p>b) kaikissa muissa tapauksissa ympäristönsuojeluun investoinnista aiheutuvat kustannukset yksilöidään vertaamalla samankaltaiseen, vähemmän ympäristöystävälliseen investointiin, joka olisi realistisesti tehty ilman tukea. Näiden investointien kustannusten välinen ero ilmaisee ympäristönsuojeluun liittyvät kustannukset, jotka ovat tukikelpoisia kustannuksia. Tukikelpoisia eivät ole kustannukset, jotka eivät liity suoraan korkeamman ympäristönsuojelun tason saavuttamiseen.</p>	<p>3. Tutkimus- ja kehityshankkeiden tukikelpoiset kustannukset eritellään seuraavien tutkimus- ja kehitystyön luokkien mukaisesti:</p> <p>a) henkilöstökustannukset: tutkijat, teknikot ja muu tutkimustoimintaa avustava henkilöstö siltä osin kuin henkilöstö toimii hankkeen parissa;</p> <p>b) välineiden ja laitteiden kustannukset siltä osin kuin ja siltä ajalta kun niitä on käytetty hankkeessa. Jos tällaisia välineitä ja laitteita ei käytetä hankkeen tarpeisiin koko niiden käyttöikää, tukikelpoisiksi katsotaan ainoastaan poistokustannukset, jotka vastaavat hankkeen kestoa laskettuna yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaan;</p> <p>c) rakennusten ja maa-alueiden kustannukset siltä osin kuin ja siltä ajalta kun niitä on käytetty hankkeessa. Rakennusten osalta tukikelpoisiksi katsotaan ainoastaan poistokustannukset, jotka vastaavat hankkeen kestoa laskettuna yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaan. Maa-alueiden osalta tukikelpoisiksi katsotaan liiketaloudellisin ehdoin toteutetun luovutuksen kustannukset tai toteutuneet pääomakustannukset;</p> <p>d) ulkopuolisista lähteistä markkinaehdoin ostetun tai käyttöluvalla hankitun sopimukseen perustuvan tutkimuksen, tietämyksen ja patenttien kustannukset sekä konsultoinnin ja vastaavien palveluiden kustannukset, kun niitä on käytetty yksinomaan hanketta varten;</p> <p>e) muut yleiskustannukset ja toimintakustannukset, mukaan lukien suoraan hankkeesta aiheutuvat materiaalien, tarvikkeiden ja vastaavien tuotteiden kustannukset; tällaiset tutkimus- ja kehityshankkeen kustannukset voidaan laskea myös yksinkertaistetulla kustannusmallilla enintään 20 prosentin kiinteänä osuutena a–d alakohdassa tarkoitetuista tutkimus- ja kehityshankkeen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista, sanotun kuitenkin rajoittamatta 7 artiklan 1 kohdan kolmannen virkkeen soveltamista. Tässä tapauksessa välillisten kustannusten laskennassa käytetyt tutkimus- ja kehityshankkeen kustannukset on määritettävä tavanomaisten kirjanpitokäytäntöjen mukaisesti, ja niihin on sisällytettävä ainoastaan a–d alakohdassa tarkoitettut tukikelpoiset tutkimus- ja kehityshankkeen kustannukset.</p> <p>4. Toteutettavuustutkimusten tukikelpoisia kustannuksia ovat tutkimuksesta aiheutuvat kustannukset.</p>
<p style="text-align: center;"><i>36 artikla (ote)</i></p>	<p style="text-align: center;"><i>36 artikla (ote)</i></p>

Investointituki yritysten unionin normit ylittävään ympäristönsuojeluun tai ympäristönsuojelun tason parantamiseen unionin normien puuttuessa	Investointituki ympäristönsuojeluun, hiilestä irtautuminen mukaan luettuna
<p>5. Tukikelpoisia kustannuksia ovat ylimääräiset investointikustannukset, jotka ovat tarpeen sovellettavien unionin normien ylittämiseksi tai ympäristönsuojelun tason parantamiseksi unionin normien puuttuessa. Ne määritetään seuraavasti:</p> <p>a) kun ympäristönsuojeluun tehtävistä investoinneista aiheutuvat kustannukset voidaan yksilöidä kokonaisinvestointikustannuksista erilliseksi investoinniksi, tukikelpoisia kustannuksia ovat nämä ympäristönsuojeluun liittyvät kustannukset;</p> <p>b) kaikissa muissa tapauksissa ympäristönsuojeluun investoinnista aiheutuvat kustannukset yksilöidään vertaamalla samankaltaiseen, vähemmän ympäristöystävälliseen investointiin, joka olisi realistisesti tehty ilman tukea. Näiden investointien kustannusten välinen ero ilmaisee ympäristönsuojeluun liittyvät kustannukset, jotka ovat tukikelpoisia kustannuksia.</p> <p>Tukikelpoisia eivät ole kustannukset, jotka eivät liity suoraan korkeamman ympäristönsuojelun tason saavuttamiseen.</p>	<p>4. Tukikelpoisia kustannuksia ovat ylimääräiset investointikustannukset, jotka määritetään vertaamalla investoinnin kustannuksia vaihtoehtoiseen tilanteeseen, joka vallitsisi ilman tukea, seuraavasti:</p> <p>a) jos vaihtoehtoinen tilanne koostuu vähemmän ympäristöystävällisestä investoinnista, joka vastaa kyseisen alan tai toiminnan tavanomaista kaupallista käytäntöä, tukikelpoiset kustannukset muodostuvat valtiontukea saavan investoinnin kustannusten ja vähemmän ympäristöystävällisen investoinnin kustannusten välisestä erotuksesta;</p> <p>b) jos vaihtoehtoinen tilanne koostuu saman investoinnin toteuttamisesta myöhemmin, tukikelpoiset kustannukset muodostuvat valtiontukea saavan investoinnin kustannusten ja myöhemmän investoinnin kustannusten nettonykyarvon erotuksesta diskontattuna sen ajankohdan perusteella, jona tuettu investointi toteutettaisiin;</p> <p>c) jos vaihtoehtoinen tilanne koostuu olemassa olevien laitteistojen ja laitteiden pitämisestä toiminnassa, tukikelpoiset kustannukset muodostuvat valtiontukea saavan investoinnin kustannusten ja olemassa olevien laitteistojen ja laitteiden huolto-, korjaus- ja nykyaikaistamisinvestointien kustannusten nettonykyarvon erotuksesta diskontattuna sen ajankohdan perusteella, jona tuettu investointi toteutettaisiin;</p> <p>d) jos kyse on leasing sopimuksen alaisista laitteista, tukikelpoiset kustannukset muodostuvat valtiontukea saavien laitteiden leasingvuokrauksen nettonykyarvon ja niiden vähemmän ympäristöystävällisten laitteiden leasingvuokrauksen nettonykyarvon erotuksesta, jotka vuokrattaisiin ilman tukea; leasingvuokrakustannuksiin eivät sisälly laitteen tai laitteiston käytöstä aiheutuvat kustannukset (polttoainekustannukset, vakuutus, kunnossapito ja muut kulutushyödykkeet) riippumatta siitä, ovatko ne osa leasing sopimusta.</p> <p>Kaikissa ensimmäisen alakohdan a–d alakohdassa luetelluissa tilanteissa vaihtoehtoisen tilanteen on vastattava investointia, jolla on verrattavissa oleva tuotokapasiteetti ja elinkaari ja joka on jo voimassa olevien unionin normien mukainen. Vaihtoehtoisen tilanteen on oltava uskottava, kun otetaan huomioon EU:n päästökauppajärjestelmän oikeudelliset vaatimukset, markkinaolosuhteet ja kannustimet.</p> <p>Jos valtiontukea saava investointi koostuu lisäkomponentin asentamisesta jo olemassa olevaan laitokseen, mille ei voida määritellä vähemmän ympäristöystävällistä vaihtoehtoista investointia, tukikelpoisia ovat investointikustannukset kokonaisuudessaan.</p> <p>Jos valtiontukea saava investointi koostuu 2 artiklan 130 alakohdan viimeisessä virkkeessä tarkoitetun vetyä, siten kuin siihen viitataan 1 b kohdassa, hukkalämpöä tai hiilidioksidia koskevan erityisinfrastruktuurin rakentamisesta, joka on tarpeen ympäristönsuojelun tason parantamiseksi 2 ja 2 a kohdassa tarkoitetulla tavalla, tukikelpoisia ovat investointikustannukset kokonaisuudessaan. Varastointilaitosten, lukuun</p>

	<p>ottamatta uusiutuvan vedyn ja 1 b kohdan toisen alakohdan kattaman vedyn varastointilaitoksia, rakentamiseen tai parantamiseen liittyvät kustannukset eivät ole tukikelpoisia. Tukikelpoisia eivät ole kustannukset, jotka eivät liity suoraan korkeamman ympäristönsuojelun tason saavuttamiseen.</p>
<p>(ei sisältynyt kansalliseen asetukseen aikaisemmin)</p>	<p><i>45 artikla (ote)</i></p> <p>Investointituki ympäristövahinkojen korjaamiseen, luontotyyppien ja ekosysteemien ennallistamiseen, biologisen monimuotoisuuden suojeluun tai palauttamiseen ja luontopohjaisten ratkaisujen toteuttamiseen ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi ja sen hillitsemiseksi</p>
	<p>6. Ympäristövahinkojen korjaamiseen tai luontotyyppien ja ekosysteemien ennallistamiseen tehtävien investointien osalta tukikelpoisia ovat korjaamis- tai ennallistamistöistä aiheutuneet kustannukset, joista on vähennetty maa-alueen tai kiinteistön arvon nousu. 7. Riippumattoman ja pätevän asiantuntijan on tehtävä korjaamisesta tai ennallistamisesta johtuvaa maa-alueen tai kiinteistön arvon nousua koskevat arvioinnit. 8. Biologisen monimuotoisuuden suojeluun tai palauttamiseen sekä luontopohjaisten ratkaisujen toteuttamiseen ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi ja sen hillitsemiseksi tehtävien investointien osalta tukikelpoisia ovat niiden töiden kokonaiskustannukset, joilla edistetään biologisen monimuotoisuuden suojelua tai palauttamista tai luontopohjaisten ratkaisujen toteuttamista ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi ja sen hillitsemiseksi.</p>